

UZASADNIENIE

Powód M. K. pozwem z dnia 18 lipca 2018 r. skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej Zakładowi (...) w S., domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 11.173,40 zł tytułem nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że według ostatniego stanowiska pozwanego pracodawcy 35-lecie jego pracy ma przypadać dopiero 31 stycznia 2025 r., co jest niezgodne z Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy dla (...) Przedsiębiorstwa Państwowego (...), który w punkcie 11 Załącznika nr 11 przewidywał zaliczenie do stażu pracy także zatrudnienia w poprzednich miejscach pracy. Jego zdaniem nagrodę jubileuszową za 35 lat pracy powinien otrzymać w październiku 2018 r., zgodnie z treścią wcześniejszego pisma pracodawcy otrzymanego w dniu 13 października 2017 r.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Spółka Akcyjna Zakład (...) w S. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany pracodawca wskazał, że powód otrzymywał nagrody jubileuszowe zgodnie z obowiązującymi w dacie ich nabycia przepisami. Zaznaczył, że do okresu zatrudnienia uprawniającego do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej powodowi zaliczano wyłącznie pracę na kolei, zgodnie z aktualnie obowiązującą regulacją zakładową.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K., zanim podjął pracę na kolei, był zatrudniony kolejno:

- w okresie od 1 września 1983 r. do 2 stycznia 1984 r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S., gdzie stosunek pracy ustał na skutek upływu czasu, na który został zawarty,
- w okresie od 5 stycznia 1984 r. do 31 sierpnia 1988 r. w Zakładzie Produkcji (...) w S., a umowa o pracę została rozwiązana za wypowiedzeniem złożonym przez pracownika,
- w okresie od 12 września 1988 r. do 19 grudnia 1989 r. w Zakładzie (...) w Ł., a stosunek pracy ustał na skutek wypowiedzenia pracodawcy.

Dowód: świadectwa pracy – k. 4

M. K. począwszy od 15 stycznia 1990 r. jest pracownikiem kolei, będąc zatrudnionym kolejno w: Przedsiębiorstwie Państwowym (...) ((...) Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych), (...) Państwowych Spółce Akcyjnej, (...) Spółce Akcyjnej Zakładzie (...) w K., (...) Spółce Akcyjnej Zakładzie (...) w S., w pełnym wymiarze czasu pracy, ostatnio na stanowisku kierowcy drezyny i wózka motorowego.

Niesporne, a nadto dowód: umowa o pracę i angaże w części B akt osobowych

M. K. pracodawca przyznawał nagrodę jubileuszową:

- dnia 14 stycznia 2005 r. – za 15 lat pracy
- dnia 30 stycznia 2010 r. – za 20 lat pracy
- dnia 30 stycznia 2015 r. – za 25 lat pracy.

Do stażu pracy uprawniającego do otrzymania nagrody jubileuszowej zaliczano jedynie pracę na rzecz (...) Spółki Akcyjnej Zakładu (...) w S. (i jego poprzedników prawnych).

Dowód: informacje o przyznaniu nagrody jubileuszowej w części B akt osobowych na kartach: 79, 102, 122

W (...) Spółce Akcyjnej Zakładzie (...) (także w jej poprzednikach prawnych) od 26 listopada 1994 r. obowiązywał Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy pracowników przedsiębiorstwa (...), który został przekształcony z Porozumienia w sprawie systemu wynagradzania pracowników przedsiębiorstwa (...) – dział transport, zawartego 31 grudnia 1990 r. Zgodnie z pkt 4 załącznika nr 10 zasady ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasady ich wypłacania określają powszechnie obowiązujące przepisy. Akt określał prawo do nagrody jubileuszowej poczynając od 15-lecia zatrudnienia.

W 1994 r. kwestię ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej regulowało Zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania z dnia 23 grudnia 1989 r. (M.P. z 1989 r., Nr 44, poz. 358). Zgodnie z § 2 tego Zarządzenia do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się, bez względu na przerwy w zatrudnieniu: okresy zatrudnienia w uspołecznionych zakładach pracy, okresy zatrudnienia w prywatnych zakładach pracy, które zostały upaństwowione lub przejęte przez uspołecznione zakłady pracy (§ 2 ust. 1). Do okresu pracy, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się natomiast okresów zatrudnienia zakończonych po wyzwoleniu rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika oraz wygaśnięciem stosunku pracy wskutek porzucenia pracy.

Bezsporne, a nadto dowód: Porozumienie w sprawie systemu wynagradzania pracowników przedsiębiorstwa (...) – dział transport – k. 78 – 83, Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy pracowników przedsiębiorstwa (...) – k. 84 – 87, Zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1999 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania.

Dnia 1 marca 1999 r. zaczął obowiązywać Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla pracowników przedsiębiorstwa państwowego (...). Zgodnie z pkt 1 załącznika nr 11 do tego aktu pracownikowi przysługuje nagroda jubileuszowa za okresy zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych przedsiębiorstwa (...), a za inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Obowiązek udokumentowania okresów pracy, od których zależy prawo do nagrody należy do pracownika, jeżeli w aktach osobowych brak jest odpowiedniej dokumentacji (pkt 7 załącznika nr 11)

Dowód: załącznik nr 11 do Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników przedsiębiorstwa państwowego (...) – k. 31.

W dniu 1 stycznia 2003 r. zaczął obowiązywać Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla (...) Zatrudnionych przez (...) Zrzeszonych w Związku (...) z dnia 2 grudnia 2002 r. Zasady wypłaty nagród jubileuszowych ustalone zostały w załączniku nr 8 do (...).

Zgodnie z pkt 14 załącznika nr 8 pracownikowi zatrudnionemu w dniu wejścia w życie (...), który przed tym dniem nabył prawo do nagrody u pracodawców z uwzględnieniem innych okresów niż określone w ust. 1 (tj. okresów pracy na kolei), wymienionych w Zarządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania z 23 grudnia 1989 r. (M.P. z 1989 r., Nr 44, poz. 358), a także wymienionych we wcześniejszych przepisach oraz na podstawie indywidualnych decyzji, przy ustalaniu prawa do kolejnych nagród wlicza się także te okresy.

Dowód: wyciąg z (...) z dnia 2 grudnia 2002 r. – k. 32-33, Załącznik nr 8 (...) z dnia 2 grudnia 2002 r. – k. 34.

Uchwałą Zarządu (...) spółki akcyjnej z 23 lipca 2003 r. wprowadzony został Regulamin wynagradzania dla pracowników zatrudnionych w spółce (...) spółka akcyjna”. Zasady wypłaty nagród jubileuszowych zawarte zostały w Załączniku nr 12. Zgodnie z pkt 13 ww. Załącznika pracownikowi zatrudnionemu w dniu wejścia w życie Regulaminu, który przed tym dniem nabył prawo do nagrody u pracodawców z uwzględnieniem innych okresów niż określone w ust. 1 (tj. okresów pracy na kolei), wymienionych w Zarządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania z

dnia 23 grudnia 1989 r. (M.P. z 1989 r., Nr 44, poz. 358), a także wymienionych we wcześniejszych przepisach oraz na podstawie indywidualnych decyzji, przy ustalaniu prawa do kolejnych nagród wlicza się także te okresy.

Dowód: Regulamin wynagradzania dla pracowników zatrudnionych w spółce (...) Spółka Akcyjna – k. 35-38

W dniu 11 stycznia 2005 r. został zawarty Zakładowy Układ Zbiorowy dla pracowników (...) Spółka Akcyjna. Zasady wypłaty nagród jubileuszowych zostały określone w załączniku nr 12. Następnie dnia 7 listopada 2014 r. uzupełniono go Protokołem Dodatkowym nr 11

Dowód: wyciąg z (...) z dnia 11 stycznia 2015 r., Załącznik nr 12 do (...) k. 38a – 43, Protokół Dodatkowy nr 11 – k. 45-49.

Pracodawca zawarł z M. K. w dniu 24 września 2003 r. porozumienie, na mocy którego ustalono, iż przysługują mu wszelkie świadczenia wynikające z Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Zatrudnionych przez (...) Zrzeszonych w Związku (...) z dnia 2 grudnia 2002 r. Analogiczne porozumienie strony zawarły dnia 31 marca 2005 r.

Dowód: porozumienie z dnia 24.09.2003 – k. B73 części B akt osobowych, porozumienie z dnia 31.03.2005 – k. B80 części B akt osobowych

Przy założeniu zaliczenia do stażu pracy M. K. także okresów pracy poza koleją, nagroda za 35 lat pracy wyniosłaby 11.173,40 zł.

Niesporne, a nadto: informacja o wysokości świadczenia – k. 53.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w całości zasadne.

Nagroda jubileuszowa należy (za wyjątkiem pewnych pragmatyk służbowych) do fakultatywnych składników płacowych, a zasady jej przyznawania oraz wysokość reguluje pracodawca w swoich aktach wewnętrznych – układzie zbiorowym pracy, a jeżeli nie jest nim objęty – w regulaminie wynagradzania. Nie ma natomiast przepisu prawa powszechnie obowiązującego, który by obligował pozwanego do wypłaty nagrody jubileuszowej. Akty wewnętrzne stanowią jednak źródła prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 kodeksu pracy i jako takie wiążą strony stosunku pracy.

Ustalenia faktyczne w zakresie obowiązujących w okresie zatrudnienia powoda aktów zakładowego i ponadzakładowego prawa pracy oraz przyznawanych powodowi dotychczas nagród jubileuszowych (uwzględniających jedynie okresy pracy na kolei), ustalone zostały na podstawie dowodów z dokumentów (szczegółowo wymienionych powyżej), których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron.

Nagroda jubileuszowa jest świadczeniem, do którego prawo pracownik nabywa z chwilą nadejścia jubileuszu swojego zatrudnienia. A zatem warunki jego nabycia bada się, biorąc pod uwagę akt obowiązujący w dniu nadejścia takiego jubileuszu. W przypadku pozwanego oraz jego poprzedników prawnych wszystkie obowiązujące na przestrzeni całego okresu zatrudnienia powoda akty wewnątrzzakładowe przewidywały nabycie prawa do pierwszej nagrody jubileuszowej po 15 latach pracy, a każdej następnej – co 5 kolejnych lat.

W trafnym wyroku z 15 marca 2018 r. (I PK 366/16) Sąd Najwyższy orzekł: Nie ma wątpliwości, że nagroda jubileuszowa stanowi uhonorowanie długoletniej pracy. Z tego względu nie można zaakceptować nieuzasadnionego i niesprawiedliwego zróżnicowania sytuacji pracowników

wyróżniających się tą samą cechą istotną w postaci 12-letniej pracy na rzecz pracodawcy w połączeniu z 45-letnim pozostawaniem zatrudnieniu w ogólności, powodującego wyłączenie prawa do nagrody jubileuszowej wobec niektórych pracowników, i to w sposób ostateczny, tylko z uwagi na datę nawiązania stosunku pracy u pracodawcy. To nie data nawiązania stosunku pracy, ale odpowiednio długi okres zatrudnienia - zakładowy i pozazakładowy - stanowi wspólną istotną cechę faktyczną, uzasadniającą równe traktowanie pracowników w zakresie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

W ocenie Sądu należało zbadać w jakich warunkach prawnych powód nabył prawo do pierwszej nagrody za 15 lat pracy i czy do jego stażu należało zaliczyć pracę u poprzednich pracodawców.

Biorąc pod uwagę poprzednie okresy zatrudnienia u innych pracodawców 15 lat pracy z ogólnego stażu pracy wypadało M. K. w dniu 14 września 1998 r. W tym okresie u pozwanego obowiązywał Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy pracowników przedsiębiorstwa (...), który wszedł w życie 26 listopada 1994 r. Zgodnie z punktem 4. Załącznika nr 10 zasady ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasady ich wypłacania określają powszechnie obowiązujące przepisy. W tamtym okresie aktem prawnym regulującym te zasady było Zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania z dnia 23 grudnia 1989 r. (M.P. z 1989 r., Nr 44, poz. 358). Zgodnie z § 2 tego Zarządzenia do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się, bez względu na przerwy w zatrudnieniu: okresy zatrudnienia w uspołecznionych zakładach pracy, okresy zatrudnienia w prywatnych zakładach pracy, które zostały upaństwowione lub przejęte przez uspołecznione zakłady pracy (§ 2 ust. 1).

W myśl art. 11 ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 24, poz. 110) obowiązujące do dnia wejścia w życie ustawy przepisy określające zasady wynagradzania za pracę oraz przyznawania innych świadczeń związanych z pracą, wydane na podstawie art. 79 KP, zachowują moc do czasu objęcia pracowników, których te przepisy dotyczą, i w zakresie przedmiotu w nich unormowanego – postanowieniami układu zbiorowego pracy lub innymi przepisami prawa pracy. Przepis ten odnosił się również do przywołanego Zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej. Zatem do czasu wprowadzenia własnej regulacji przez pracodawcę akt ten zachowywał swoją moc obowiązującą.

U pozwanego pracodawcy do 1999 r. obowiązywał przywołany Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, który w zakresie zaliczania ogólnego stażu pracy odsyłał do przepisów powszechnie obowiązujących, a więc należy uznać, że zasada wyrażona w Zarządzeniu z dnia 23 grudnia 1989 r. miała zastosowanie w tym okresie.

A skoro do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wliczało się wówczas, bez względu na przerwy w zatrudnieniu: okresy zatrudnienia w innych zakładach pracy, to należało wliczyć staż pracy powoda u poprzednich trzech pracodawców. W myśl tego założenia 15 lat pracy powoda przypadało w dniu 14 września 1998 r. i wtedy nabył on prawo do pierwszej nagrody jubileuszowej u pozwanego. W ocenie Sądu każda następna nagroda jubileuszowa winna być wypłacana po upływie kolejnych 5 lat, poczynając od tej daty bazowej – 14 września 1998 r.

Potwierdzają to również późniejsze porozumienia zmieniające zawierane przez strony, a z których wynika, iż powodowi przysługują wszelkie świadczenia wynikające z Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Zatrudnionych przez (...) Zrzeszonych w Związku (...) z dnia 2 grudnia 2002 r., a zatem również prawo do zaliczenia do nagrody jubileuszowej okresów innych niż praca na kolei, wymienionych w Zarządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania z 23 grudnia 1989 r.

Zatem sporny w tym postępowaniu jubileusz 35 lat pracy przypadał w dniu 14 września 2018 r. (wspomniana data bazowa 15 lat pracy plus kolejne 20 lat).

Argumentacja strony pozwanej przywołująca późniejsze porozumienia zmieniające, mocą których powód wyrażał zgodę na wejście w życie kolejnych regulacji wewnętrznych pracodawcy, w tym i tych, które ograniczały nagrodę jubileuszową tylko do stażu pracy na kolei, nie miały znaczenia w tej sprawie. Sąd bowiem ocenił nabycie prawa do pierwszej nagrody jubileuszowej za 15 lat pracy według stanu prawnego obowiązującego u pozwanego w 1998 r. Natomiast kolejne nagrody jubileuszowe powód nabywał po przepracowaniu następnych 5 lat – już na kolei.

Sama wysokość nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy nie była sporna – wyliczenie przedstawione przez pracodawcę (k. 53) było zgodne z kwotą roszczenia przedstawioną w pozwie.

Sąd nie zasądzał ustawowych odsetek, ponieważ powód nie zgłosił takiego żądania.

W myśl art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód nie poniósł jednak żadnych kosztów procesu w rozumieniu tego przepisu, więc Sąd nie zasądzał ich od pozwanego.

Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c. nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie kwotę 559 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, tj. 5% opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był ustawowo zwolniony.

ZARZĄDZENIE

1.(...)

2. (...)

3.(...)

17.10.2019